

ПАРТОЛА Яна Вікторівна –

кандидат мистецтвознавства (2003), доцент (2012),
декан театрального факультету Харківського
національного університету мистецтв імені
І. П. Котляревського (2017).

Лауреат Гранд-премії Харківської обласної
державної адміністрації та Харківської
обласної ради в галузі «театральне мистецтво»
імені Леся Курбаса (2015).

Член Міжнародної Спілки діячів театру ляльок
UNIMA (Union Internationale de la Marionnette).

Викладає навчальні дисципліни:

Освітній рівень «Бакалавр» – «Історія світового театру»;

*Освітній рівень «Магістр» – «Теорія та практика сучасних напрямів
світового театру», «Методологія історичного та теоретичного
театрознавства», «Методологія наукових досліджень», «Науково-
дослідницька майстерність».*

Наукові профілі, контакти

ID ORCID 0000-0002-5503-2208

Google Scholar

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=sQyxVY0AAAAAJ&hl=uk>

Електронна пошта: partola1905@gmail.com

Коротка біографія. У 1995 р. закінчила Харківський державний інститут мистецтв ім. І. П. Котляревського та отримала кваліфікацію «театрознавець». 2003 р. у Харківській державній академії культури захистила дисертацію «Г. М. Хоткевич і українська театральна культура кінця ХІХ – початку ХХ століття» за спеціальністю 17.00.01 – теорія та історія культури на здобуття наукового ступеня кандидат мистецтвознавства. З 2000 р. стала викладачем ХДАК. З 2009 по 2014 рр. працювала у Харківській державній академії дизайну і мистецтв на посаді доцента кафедри теорії і історії мистецтв. У 2012 р. отримала вчене звання доцента. З 2014 р. перейшла на постійну роботу до ХНУМ ім. І. П. Котляревського на кафедру театрознавства, з 2017 р. – на посаді декана театрального факультету.

Наукові досягнення. Авторка понад 60 наукових та навчально-методичних публікацій. Учасниця та організаторка близько 100 наукових, мистецьких та освітніх заходів.

Основні публікації:

1. Юрій Шевельов про львівські вистави 1943 р. за драмами Лесі Українки // «Шляхи рівняйте духові Його». Леся Українка : погляд зі Сходу: матеріали Науково-практичного

- форуму «Леся Українка й театр» (21-24 вересня 2021 р., Харків) / уклад., редак. Партола Я. В., Тимченко А. О. — Харків, 2021. — 100 с. — С.19-22.
2. Концепт театрального музею від музейної комісії МОБ-у до музею Харківського театру ім. Т.Г.Шевченка // Історична наступність у мистецькому та науковому континуумі : тези доповідей за матеріалами Черкашинських читань 10-12 груд. 2021 року / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. — Харків : Вид-во ТОВ «Естет Прінт», 2021. — С. 58-62.
3. Партола Яна Польсько-українські проєкти Харківського театру-студії «Арабески» як пошук соціально-культурного діалогу [Електронний ресурс]: Код доступу. — <http://pohranychchateatru.com/portfolio-item/>, 2020.
4. Партола Яна Другий альманах Всеукраїнського театрального Фестивалю-премії "Гра". — Київ. — 2020. — 192 с.: [Рецензії на вистави] ГО «Інститут дослідження театру «Шостий поверх» / Київський театр драми і комедії на лівому березі Дніпра. Вистава «Погані дороги». — С. 20.; ГО «Фестивальний центр «Золотий Дюк» / Одеський академічний український музично-драматичний театр імені В. Василька. Вистава «Вона його любила». — С. 26-27.; Одеський академічний український музично-драматичний театр імені В. Василька. Вистава «Одруження». — С. 40.; Національний академічний драматичний театр імені І. Франка. Вистава «Коріолан» В. Шекспіра. — С. 48.; Київський академічний театр «Золоті ворота». Вистава «Фрекен Юлія» А. Стріндберга. — С. 75-76.; Київський академічний театр юного глядача на Липках. Вистава «Місце для дракона» за Ю. Винничуком. — С. 82.; Львівський академічний театр імені Леся Курбаса. Вистава «Королева краси» М. Макдони. — С. 88.; Харківський академічний драматичний театр імені Т. Шевченка. Вистава «Замок» за Ф. Кафкою. — С. 93.; ГО «Майстерня Мистецький Простір», Перший академічний український театр для дітей та юнацтва (м. Львів). Вистава «Джалапіта» за Е. Андієвською. — С. 100.; Івано-Франківський національний академічний драматичний театр імені І. Франка. Вистава «Гуцулка Ксеня» Я. Барнича. — С. 118.; Одеський національний академічний театр опери і балету. Вистава «Орфей і Еврідіка» К.В. Глюка, Р. де Кальцабіджі. — С. 132.; Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької. Вистава «Правда під маскою: «Пульчинелла», «Весна священна» І. Стравінського. — С. 151-152.; Київський академічний новий драматичний театр на Печерську. Вистава «Світ у горіховій шкарлупі» за ідеями з книг С. Хокінга. — С. 163-164.; Львівський академічний драматичний театр імені Лесі Українки. Вистава «Горизонт 200» О. Апчел, О. Данчук. — С. 170-171.; Одеський академічний обласний театр ляльок. Вистава «Баби Бабея» за І. Бабелем. — С. 177.; Перший академічний український театр для дітей та юнацтва (м. Львів). Вистава «Прекрасні, прекрасні, прекрасні часи» Й. Віховської за мотивами Е. Єлінек. — С. 183.; Харківський державний академічний театр ляльок імені Віктора Афанасьєва. Вистава «Гамлет» В. Шекспіра. — С. 187.
5. Партола Я.В. Камерне звучання творів Володимира Винниченка у виставах малої сцени Харківського театру ім. Т.Г. Шевченка // Записки Наукового товариства імені Шевченка. Праці Театрознавчої комісії. Т. ССLXXIII (Львів, 2020). С. 316-322.
6. Партола Яна Альманах Всеукраїнського театрального Фестивалю-премії «Гра». - Київ. — 2019. — 168 с.: [Рецензії на вистави] Закарпатський обласний угорський драматичний театр (м. Берегове). Вистава «RH+». — С. 14-15.; Сумський обласний академічний театр драми та музичної комедії імені Михайла Щепкіна. Вистава «Лісова пісня». — С. 25-26.; Харківський державний академічний театр ляльок імені Віктора Афанасьєва. Вистава «Уявний хворий». — С.31-32.; Дніпровський міський театр ляльок «Театр актора і ляльки». Вистава «Коза-Дереза». — С. 43. ; Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької. Вистава «Коли цвіте папороть». — С. 107-108.; Київський національний академічний театр оперети / ГО «Театральна платформа». Вистава «Під небом синім». — С. — 141.; Львівський академічний

- театр естрадних мініатюр «І люди, і ляльки». Вистава «Гамлет». – С. 148-149. Одеський обласний театр ляльок. Вистава «Олеся. Містифікація». – С. 161-162.
7. Партола Я.В. Проблеми викладання театральної критики в перші роки діяльності Харківського театального інституту // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Театр: історія, теорія, практика : зб. наук. ст. Вип. 51 / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського ; упоряд. Я. В. Партола, ред. Л. В. Русакова, Я. О. Сердюк. – Харків : ХНУМ, 2018. – 296 с. – С. 41-69.
8. Theatre Art // Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. 1917-2017. До 100-річчя від дня заснування : мала енциклопедія / у 2 т. – Харків : «Водний спектр Джі-Ем-Пі», 2017. – С. 149-150.; Айзенштадт В.М. – С. 155-156.; Буквін В.Т. – С. 167-168.; Власюк Д.І. – С. 169-170.; Горбенко А. Г. – С. 171-172.; Дубровський В.Я. – С. 178-179.; Зубар М.І. – С. 182-183.; Іванова А.М. – С. 183.; Ігнатов С. С. – С. 183-184.; Інгор Б.Л. – С. 184-185.; Каганов І.Я. – С. 185-186.; Морський В.С. – С. 213-214.; Плетньов А.В. – С. 219.; Поюровський Б. М. – С. 223-224.; Робертів В.Р. – С. 225-226.; Розенберг О.Г. – С. 226-227.; Сукстанська О.З. – С. 238.; Ходкевич С.Ф. – С. 244-245.; Головін Ю.А. – С. 279-280.; Ладенко І. Л. – С. 300-301.; Рудова Н.С. – С. 325.; Суворова Н.Г. – С. 332-333.; Шапіро А. Я. – С. 343-344.; Шейко М.М. – С. 344-345.; Шнейдерман І. С. – С. 345-346.; Навчальний театр. – С. 356-358.
9. Партола Я.В. Перспективи театрознавчої науки в умовах реформ та євроінтеграції // Аспекти історичного музикознавства – VIII: Вища мистецька освіта як інструмент збереження культурної ідентичності: зб. наук. ст. / Харк. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського ; ред.-упоряд. Л. В. Русакова. – Харків : Видавництво «Водний спектр Джі-Ем-Пі», 2016. – С. 50-57.
10. Партола Яна Пліч-о-пліч: Україно-польський грудень у Харкові // Український театр. – 2015. – № 1-2-3. – С. 32-35.
11. Партола Я.В. Польське відлуння в житті і творчості Гната Хоткевича // Польські рефлексії в літературі та мистецтві Слобожанщини: Матеріали Міжнародного наукового симпозиуму, Харків, 2014 р. – Харків : Майдан, 2015. – С. 135-149.
12. Партола Я.В. Інтерпретації «Назара Стодоли» Т. Шевченка на сцені Харківського театру ім. Т. Г. Шевченка // Науковий вісник Київського театального університету ім. І.К. Карпенка-Карого. – К., 2014. – Вип. 14. – С. 81-90.
13. Веселовська Г., Гарбузюк М., Єрмакова Н., Партола Я. Українська молода режисура: орієнтація на місцевості // Український театр. – 2014. – № 5. – С. 32-37.
14. Партола Яна Авангардний театр і глядач: рух назустріч чи лінії, що не перетинаються // Лесь Курбас в контексті світової та вітчизняної культури : матеріали міжнар. наук. конф. : до 120-річчя від дня народження Лесі Курбаса, 14-15 берез. 2012 р. – Х., 2012. – С. 117-122.
15. Партола Я.В. М.Л. Кропивницький та Г.М. Хоткевич: перетини долі на театральних перехрестях // Науковий вісник Київського театального університету ім. І.К. Карпенка-Карого. – К., 2011. – Вип. 8. – С. 262-271.
16. Партола Я.В. Концепція історії театру Гната Хоткевича // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – 2010. – № 7. – С. 253-258.
17. Партола Я.В. Театральні обрії Юрія Шевельова // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. – Х., 2009. - № 854. – Серія Філологія. – Вип 57. – С. 23-39.
18. Партола Я.В. Історична драматургія Гната Хоткевича – неосвоєний материк українського театру // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів. – 2009. – 257: Праці Філологічної секції. – С. 193-208.
19. Партола Я.В. Модель «народного театру» Гната Хоткевича // Народна творчість та етнографія. – 2001. – №3. – С. 84-92.
20. Партола Я.В. Гнат Хоткевич – театральний критик // Критика. Драматургія. Театр. – Х. : ХДПУ ім. Г.С. Сковороди, 1999. – С. 54-62.

21. Партола Я.В. Робітничий театр Г. Хоткевича і Харківський Народний дім (за матеріалами Харківського архіву) // Культура України. – 1999. – Вип. 5. – Х. :ХДАК. – С. 54-62.
22. Партола Я.В. Жанрово-стильові особливості драматургії Гната Хоткевича // Дивосвіт Гната Хоткевича. – Х., 1998. – С. 83-90.
23. Гнат Хокевич – драматург // Культура України. – 1997. – Вип. 4. – Х. : ХДАК. – С. 93-100.

Як експерт, член журі та театральний критик неодноразово брала участь у вітчизняних та міжнародних театральних фестивалях, мистецьких форумах, наукових конференціях, має досвід організаційної та кураторської роботи у сфері перформативних мистецтв понад 25 років.

Була керівником, координатором, куратором чи модератором мистецьких та культурно-освітніх проєктів: «Український театр епохи перетворень: пряма мова», циклу лекцій-перформансів спільно з театром «Арабески», театральної програми «Артисти-дітям» для дітей-біженців з зони АТО і Криму, театрально-освітнього проєкту «Простір кордонів» (Харків), україно-польського проєкту «UKRoPOLis – 2014», «"Шляхи рівняйте духові його". Леся Українка: погляд зі сходу» та інших.

Член підкомісії зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» Науково-методичної комісії з культури і мистецтва Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Експерт Національного фестивалю-премії «ГРА» (2018, 2019); експерт Всеукраїнського фестивалю недержавних театрів «Відкрита сцена» 2018); Експерт УКФ (2020, 2021).

Стажування:

2022 – Кемп для митців з України. Курс лекцій та майстеркласів «Мистецтво як підтримка для постраждалих від війни. Фокус діти та сім'я». Хорватія. 30 год.

2021 – Міжнародне стажування «Fundraising and organization of project activities in educational establishments: European experience» (Польща-Україна) та робота над проєктом «Inclusion in the Sphere of Culture and Education: Challenges and Prospects», 180 год. 6 кредитів ЄКТС;

– Всеукраїнський оперний форум «Opera UA 2021»;

– цикл вебінарів «Спеціальна та інклюзивна освіта в сучасній середній та вищій школі: моделі, інструменти, європейський досвід» від Central European Academy Studies and Certifications (CEASC).

2019 – Міжнародний проєкт «Психогеографія» від Німецького театру WHEELS.

2019 – семінар-тренінг «Театр і інклюзія».

2019 – онлайн-курс «Проектний підхід в діяльності сучасного закладу освіти» від Central European Academy Studies and Certifications (CEASC).

2019 – Культурно-освітній семінар для працівників культури, Харків (Всесвітній центр мови ідиш – Ізраїль, ЄКЦ «Бейт Дан» – Харків).

2018 – Курси Медіапітчингу від он-лайн платформи «Культура і креативність».

2017 – Інститут театру імені З. Рашевського Варшава, Польща за програмою інституту «Педагогіка театру».